

УДК 336.71

DOI: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2021-5-21>**Ільчук П.Г.***доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри технологій управління
Національного університету «Львівська політехніка»***Коць О.О.***кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів
Національного університету «Львівська політехніка»***Кузик Н.В.***студентка
Національного університету «Львівська політехніка»***Pchuk Pavlo***Doctor of Economics (ScD), Professor,
Head at the Department of Management Technologies
Lviv Polytechnic National University***Kots Olha***Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Finance
Lviv Polytechnic National University***Kuzyk Nastia***Student
Lviv Polytechnic National University*

ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ПАНДЕМІЧНОЇ КРИЗИ COVID-19 НА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ БАНКІВ

EXPLORING THE IMPACT OF THE COVID-19 PANDEMIC CRISIS ON THE UKRAINIAN BANKS' ACTIVITIES

АНОТАЦІЯ

У статті виконано дослідження впливу пандемічної кризи 2020 р. на динаміку показників українських банків. Доведено, що підтримання стабільної роботи банків у період кризи є необхідною умовою фінансової стабільності в країні. Рекомендовано розрізняти позитивний та негативний вплив пандемічної кризи на діяльність банків. Результати дослідження дали змогу ідентифікувати негативний вплив COVID-19 на діяльність українських банків у розрізі показників ефективності та позитивний вплив у розрізі показників капіталізації та організації бізнесу. Основною перевагою для банків стала необхідність населення у них як учасниках фінансового ринку, що зумовило стрімкий розвиток інструментів дистанційного обслуговування клієнтів та діджиталізації окремих бізнес-процесів. З огляду на практично незмінну кількість банків, що функціонують в Україні впродовж 2020–2021 рр., COVID-19 не став причиною їхньої відмови від господарювання та виходу з ринку.

Ключові слова: банк, криза, COVID-19, динаміка показників, вплив.

АННОТАЦИЯ

В статье выполнено исследование влияния пандемического кризиса 2020 г. на динамику показателей украинских банков. Доказано, что поддержание стабильной работы банков в период кризиса является необходимым условием финансовой стабильности в стране. Рекомендовано различать позитивное и негативное влияние пандемического кризиса на деятельность банков. Результаты исследования позволили идентифицировать негативное влияние COVID-19 на деятельность украинских банков в разрезе показателей эффективности и положительное влияние в разрезе показателей капитализации и организации бизнеса. Основным преимуществом для банков стала необходимость населения в них как участниках

финансового рынка, что обусловило стремительное развитие инструментов дистанционного обслуживания клиентов и диджитализации отдельных бизнес-процессов. С учетом практически неизменного количества банков, функционирующих в Украине в течение 2020–2021 гг., COVID-19 не стал причиной их отказа от хозяйствования и выхода с рынка.

Ключевые слова: банк, кризис, COVID-19, динамика показателей, влияние.

ANNOTATION

The COVID-19 pandemic crisis impact has become an integral part of changes in the economy in general and businesses entities' activities in particular. Banks are no exception. The article examines the impact of the pandemic crisis on the dynamics of Ukrainian banks' indices. Maintaining stable banks' activity during the crisis is a necessary condition for financial stability in the country. The results of the analysis of the scientific literature showed that the spread of the COVID-19 pandemic has a statistically significant negative impact on the credit risk of the banking sector, profitability, and solvency of banks. Banks have enough funds to support a sustainable economy but do not want to take credit risk. The study results also showed a reduction in lending to the economy, despite a set of measures to stimulate lending implemented by the state. The analysis of theoretical approaches to identifying the impact of the COVID-19 pandemic crisis on the activities of Ukrainian banks has shown that there is no single understanding and interpretation of such impact in the scientific literature. It is recommended to distinguish between the positive and negative impacts of the pandemic crisis on the banks' activities. The study results made it possible to identify the negative impact of COVID-19 on the activities of Ukrainian banks in terms of efficiency indicators and the positive impact – in terms of capitalization and business organization. The main advantage for banks was their need as participants in the

financial market, which led to the rapid development of tools for remote customer service and digitalization of individual business processes. Given the virtually unchanged number of banks operating in Ukraine during 2020–2021, COVID-19 was not the reason for their refusal to work and exit the market. Maintaining the positive dynamics of most performance indicators by Ukrainian banks became possible due to the significant financial strength formed in the pre-crisis year. Given the low inflation and a significant reduction in interest rates on loans, the COVID-19 pandemic did not significantly negatively impact Ukrainian banks. Banks, in general, have proved to be quite resilient to this crisis.

Key words: bank, crisis, COVID-19, dynamics of indicators, influence.

Постановка проблеми. Пандемічна криза 2020 р. змінила умови ведення бізнесу для усіх суб'єктів господарювання. Багатьом з них довелося відмовитися від подальшого господарювання у зв'язку з неможливістю адаптувати свою діяльність та проактивно реагувати на зміни бізнес-середовища. Проте якщо закриття кафе, ресторанів, магазинів провокує зміни у виборі контрагентів, то закриття банків може стати причиною руйнації банківської системи країни загалом і зумовити потребу реорганізації фінансової системи та здійснення грошової реформи, тому підтримання роботи банків у кризові періоди є необхідним загальнодержавним завданням, яке реалізує Національний банк України (НБУ).

НБУ у «Звіті про фінансову стабільність» [1] стверджує, що банки виявилися стійкими до пандемічної кризи. Банки розпочали 2020 р. зі значним запасом капіталу, що забезпечував їм належну стійкість до несприятливих подій. Депозитні корпорації швидко пристосувалися до нових умов роботи та продовжували кредитувати економіку. Зокрема, банки брали участь у реалізації державних програм підтримки малого бізнесу та надавали необхідні економіці кредитні ресурси. За даними Громадської організації «Центр прикладних досліджень» [2], впливи коштів фізичних осіб на початку карантину були короткостроковим, кредитування уповільнилось, спостерігалось зниження платоспроможності й погіршення споживчих настроїв населення, що негативно позначилися на кредитному попиті, а ключові загрози, які постають перед банківським сектором, – це скорочення попиту на банківські послуги та зниження якості кредитів.

Проте цікавим є дослідження динаміки показників діяльності банків задля виявлення того, чи вплинув COVID-19 на результати їхньої роботи, а також чи готовими були українські банки до нової кризи, причинами якої були абсолютно неочікувані чинники, а проявами – локдаун та карантинні заходи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наслідки пандемічної кризи, зумовленої поширенням COVID-19, стали пріоритетною темою наукових досліджень останнього року, в тому числі, науковці аналізують вплив цієї кризи на банківську систему. Особливості роботи банків в умовах пандемії COVID-19 розкривають М.О. Житар, А.С. Ясентюк [3, с. 113–125],

О.В. Дзюблюк [4, с. 25–55], І.В. Пасічник, Р.Д. Назаренко [5, с. 245–251], Л.Р. Маринчак, І.С. Масик [6, с. 174–183], А.С. Завербний, Н.Р. Сокульський [7, с. 5–9], О.І. Щуревич, О.Ю. Калинів [8, с. 125–132], О.А. Боднар, В.С. Паламарчук, А.О. Гаврилов [9, с. 13–19] та інші українські науковці.

Зокрема, М.О. Житар, А.С. Ясентюк [3, с. 113–125] доводять, що запровадження карантину сприяло пришвидшенню діджиталізації банківських продуктів та послуг. О.А. Боднар, В.С. Паламарчук, А.О. Гаврилов [9, с. 13–19] пропонують перелік адаптивних заходів для підтримання діяльності банків у кризовий період. Інші вищезазначені автори зосереджують увагу на особливостях монетарної політики в умовах пандемії та окреслюють переваги й недоліки антикризових заходів НБУ в умовах пандемії COVID-19.

Група досліджень стосується внутрішніх змін та слабких сторін банків, що підсилювалися внаслідок карантинних заходів та локдауну. Автори [10] досліджують причини втрати акціями банків своєї ринкової вартості у період кризи та наголошують на проблемах щодо кредитування, зокрема у вигляді кредитних ліній. Л.Г. Шемаєва [11] розглядає ризики банківського сектору під час карантину та виокремлює такі:

1) зростання частки неплатоспроможних позичальників із постраждалих від COVID-19 секторів економіки, що може спровокувати зростання частки непрацюючих кредитів у кредитному портфелі банку;

2) падіння довіри до банків через негативні інфляційні та курсові очікування клієнтів, значне за обсягами вилучення вкладів «до запитання»;

3) скорочення термінів активно-пасивних операцій, перш за все депозитів, що негативно впливатиме на рівень ліквідності банківської системи та унеможливилюватиме надання довгострокових кредитів на інвестиційні цілі;

4) зростання рівня доларизації банківських вкладів, що знижуватиме фінансову стійкість банків на тлі можливої девальвації гривні;

5) впровадження вимушених «кредитних канікул», що суттєво звузить дохідну базу банківської системи;

6) необхідність впровадження спеціалізованих кредитних програм для компенсації ризиків для вітчизняного бізнесу (тобто зменшення доходів від «стандартного» кредитування) [11].

І.В. Кривов'язюк [12, с. 146–153] досліджує вплив поширення COVID-19 на динаміку обсягів кредитування бізнесу та говорить про послаблення банківської системи внаслідок пандемічної кризи, результатом чого є поглиблення фінансово-кредитної кризи в Україні. Про багатоаспектні проблеми функціонування банків внаслідок COVID-19 пише Ж.М. Довгань [13, с. 119–124]. Зокрема, автор вважає, що позичальники й підприємства зіштовхуються зі втратою робочих місць, сповільненням про-

дажів і зниженням прибутку, клієнти банків перманентно шукають фінансову допомогу, а перехід на дистанційне обслуговування матиме довгострокові наслідки для банківської операційної моделі. Саме тому банкам необхідно вдосконалити наявні моделі оцінювання кредитного ризику, ввести додаткові попереджувальні сигнали, що характеризують вразливість позичальників до наслідків COVID-19, застосовувати увесь спектр цифрових можливостей для підвищення залучення клієнтів, впроваджувати у свою діяльність концепції робочого світу 4.0, які передбачають розвиток якісного менеджменту, що включає взаємодію зі своїми працівниками та створення правил для віртуального спілкування [13, с. 119–124].

П. Порретта та А. Бенассі [14, с. 33–48] вважають, що спалах COVID-19 та його глобальне поширення створили значні негайні виклики для суспільства та ризику для економічних перспектив, в тому числі для банківської системи. Також вони згадують про те, що органи влади співпрацюють з банками, надаючи підтримку домогосподарствам та корпоративному сектору, зокрема малим та середнім підприємствам. Д. Тересієне, Е.Г. Келіуотит-Станіунієн та Р. Канапкієне [15] досліджують вплив поширення пандемії COVID-19 на банківський сектор, зокрема на показники кредитного ризику, динаміку обсягів кредитування та фінансової надійності.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Оскільки однозначного трактування впливу пандемії COVID-19 на діяльність банків немає, автори виділяють як позитивні, так і негативні наслідки пандемії для банків, доцільно більш детально дослідити ці питання, які набувають особливої актуальності внаслідок затяжного характеру кризи та продовження запровадження карантинних заходів на рівні країни.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження динаміки основних показників діяльності українських банків у докризовий (2017–2019 рр.) та кризовий (2020 р.) періоди. Основними завданнями дослідження є виявлення спільних та відмінних тенденцій у динаміці показників українських банків у різні часові проміжки; формування узагальнюючих висновків про рівень та ступінь впливу пандемічної кризи COVID-19 на діяльність українських банків.

Виклад основного матеріалу дослідження. Усі країни світу зіткнулися з пандемією COVID-19 і мали вжити заходів для зниження економічного шоку, який спровокувала ця пандемія. Результати аналізування наукової літератури показали, що поширення пандемії COVID-19 має статистично значний негативний вплив на кредитний ризик банківського сектору, прибутковість та платоспроможність банків. Також було виявлено, що банки мають достатньо коштів для підтримки сталої економіки [1],

проте не хочуть брати на себе кредитний ризик.

Оскільки «чистка» банківської системи України розпочалася ще у 2015 р., то до моменту настання кризи 2020 р. їхня кількість була оптимізована на рівні 73 установ саме завдяки виведенню (самостійному за ініціативою банку чи примусовому за ініціативою НБУ) неплатоспроможних учасників з ринку. Згідно з цією позицією, банківська система Україна увійшла в пандемічну кризу у стабільному та стійкому стані, а всі її учасники були спроможними швидко реагувати на зміни навколишнього середовища. Тотальна діджиталізація не оминула банківський сектор, ставши причиною вдосконалення мобільних додатків та вебсайтів задля розширення асортименту послуг, якими клієнт може скористатися дистанційно та самостійно, тобто без відвідування філії чи відділення банку особисто. З огляду на практично незмінну кількість банків, що функціонують в Україні впродовж 2020–2021 рр., COVID-19 не став причиною їхньої відмови від господарювання та виходу з ринку.

Задля приведення значень показників до єдиного виміру було прийнято рішення аналізувати динаміку показників у розрахунку на 1 банк, адже кількість банків за аналізований період суттєво змінилася.

Темпи приросту показників звіту про фінансовий стан у розрахунку на 1 банк наведено в табл. 1.

Якщо аналізувати динаміку основних показників протягом 2017–2020 рр., то можна побачити тенденцію до зростання більшості показників звіту про фінансовий стан. За період кризового 2020 р. спостерігалось скорочення коштів в НБУ (-49,23%) та наданих клієнтам кредитів (-4,20%). Проте впливу пандемії COVID-19 на зміну цих показників фактично немає. Обсяг коштів в НБУ у 2019 р. значно зріс (на 119,85%), тому зменшення у 2020 р. доцільно трактувати як повернення до нормативної динаміки, що спостерігалася впродовж аналізованого періоду. Щодо скорочення обсягу наданих клієнтам кредитів, то ця тенденція була вже у 2019 р. (скорочення становило 5,17%), тому доцільно говорити про загальну тенденцію до зниження обсягів кредитування та необхідність вжиття заходів щодо стимулювання кредитування економіки, що не лише дасть змогу пришвидшити вихід із кризи, але й сприятиме економічному зростанню у перспективі.

Пасиви банків стабільно зростали, а темпи приросту були відносно стабільними, тому можна стверджувати, що пандемія COVID-19 не мала впливу на показники активів та пасивів українських банків. Враховуючи темпи інфляції в аналізований період, банки змогли наростити обсяги капіталу та сформуванню ресурсну базу для фінансування економіки, незважаючи на негативні тенденції у різних секторах національного господарства.

Таблиця 1

**Темпи приросту показників звіту про фінансовий стан українських банків
у розрахунку на 1 банк за 2017–2020 рр.**

Показники звіту про фінансовий стан	Темп приросту, %			
	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.
АКТИВИ				
Активи	24,30	8,56	12,75	25,41
Активи в іноземній валюті	14,33	3,92	2,15	22,19
Готівкові кошти	42,62	13,36	23,14	33,84
Банківські метали	29,08	6,49	10,13	59,26
Кошти в Національному банку України	7,13	1,34	119,85	-49,23
Кореспондентські рахунки, що відкриті в інших банках	-7,47	-4,05	39,93	52,97
Строкові вклади в інших банках та кредити, надані іншим банкам	43,51	26,59	6,62	47,90
Кредити, надані клієнтам	20,66	14,93	-5,17	-4,20
Вкладення в цінні папери та довгострокові інвестиції	50,03	20,20	15,24	50,71
ПАСИВИ				
Пасиви	24,30	8,56	12,75	25,41
Капітал	52,37	2,43	32,45	8,25
Зобов'язання банків	21,23	9,40	10,22	28,06
Зобов'язання банків в іноземній валюті	11,52	2,03	-0,71	16,90
Строкові вклади (депозити) інших банків та кредити, отримані від інших банків	-20,45	-10,60	-41,80	4,13
Кошти суб'єктів господарювання	27,85	7,13	25,86	33,33
Кошти фізичних осіб (з ощадними (депозитними) сертифікатами)	28,04	13,26	11,48	26,91
Кошти небанківських фінансових установ	-37,36	10,62	16,00	32,62

Джерело: розраховано авторами на основі даних [16]

Також доцільно проаналізувати вплив пандемії COVID-19 на прибутки та збитки банків, адже значна частина видів економічної діяльності була збитковою або низькоприбутковою у період карантинних обмежень та локдауну. Темпи приросту показників звіту про прибутки та збитки у розрахунку на 1 банк наведено в табл. 2.

Вплив пандемії COVID-19 на фінансові результати діяльності українських банків був

більш відчутним і мав здебільшого негативний характер. Так, доходи зросли за 2020 р. лише на 5,55%, хоча у 2018–2019 рр. щорічний приріст становив понад 20%. Зумовило таку динаміку скорочення процентних доходів (на 1,05%), інших операційних доходів (на 12,48%), інших доходів (на 2,82%). Також значно нижчими темпами порівняно з попередніми роками зростали комісійні доходи. Водночас, незважаючи на скорочення процентних витрат на 12,76%,

Таблиця 2

**Темпи приросту показників звіту про прибутки та збитки українських банків
у розрахунку на 1 банк за 2017–2020 рр.**

Показники звіту про прибутки та збитки	Темп приросту, %			
	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.
ДОХОДИ	9,31	22,34	22,01	5,55
Процентні доходи	6,90	20,92	11,53	-1,05
Комісійні доходи	38,63	46,15	25,00	16,95
Результат від переоцінки та від операцій купівлі-продажу валюти	2,60	-72,68	798,96	35,72
Інші операційні доходи	-11,46	25,92	-2,62	-12,48
Інші доходи	-59,98	42,81	59,42	-2,82
Повернення списаних активів	-27,51	-47,05	75,42	-13,76
ВИТРАТИ	-31,60	-5,13	4,09	15,92
Процентні витрати	-9,33	1,68	12,22	-12,76
Комісійні витрати	57,30	45,22	41,19	36,89
Інші операційні витрати	25,64	52,67	-27,95	39,85
Загальні адміністративні витрати	31,49	29,30	20,39	13,13
Інші витрати	472,90	-85,83	21,45	15,87
Відрахування в резерви	-70,95	-48,58	-53,70	186,51
ЧИСТИЙ ПРИБУТОК (ЗБИТОК)	80,54	189,80	168,20	-27,30

Джерело: розраховано авторами на основі даних [16]

всі інші складові частини витрати зростали, що, зрештою, зумовило зростання витрат банків на 15,92%. Загальний вплив пандемії COVID-19 на ефективність діяльності українських банків був таким: з 2018 р. у середньому по системі українські банки працювали ефективно, їхній чистий прибуток зростає значними темпами (189,80% у 2018 р. та 168,20% у 2019 р.), тому зменшення чистого прибутку у 2020 р. під час карантинних обмежень та локдауну на 27,30% є негативним явищем, проте не критичним. Загалом у цей кризовий рік діяльність українських банків була високоефективною.

Зважаючи на низьку інфляцію, а також суттєве зниження процентних ставок по кредитах, можемо стверджувати, що відсутнього негативного впливу пандемія COVID-19 українським банкам не завдала. Банки загалом виявились досить стійкими до цієї кризи. Підґрунтям такої стійкості є високоефективний та сприятливий у фінансовому сегменті 2019 р., що дав змогу українським банкам увійти в пандемічну кризу зі значним запасом фінансової міцності.

Звичайно, діяльність банків змінилась у період впливу пандемії COVID-19. Зокрема, значно розширилися можливості дистанційної співпраці, покращилися мобільні та вебверсії банківських послуг, відбулася переорієнтація у роботі з клієнтом, спростилися окремі процедури оформлення документів, щоб клієнт міг це зробити без допомоги працівників банку. Також потребують особливої уваги кібербезпека кожного клієнта, захист персональних даних та протидія шахрайству, адже за онлайн-режиму роботи рівень загроз значно зростає.

Оскільки карантинні обмеження діятимуть різною мірою ще впродовж тривалого періоду часу, українським банкам доцільно розвивати свою співпрацю з клієнтами у дистанційному форматі, сприяти максимальному задоволенню потреб клієнтів, що забезпечить очікуваний рівень ефективності діяльності банку.

Висновки. Пандемія COVID-19 вплинула на усі сфери людського життя та діяльності. Не став винятком фінансовий сектор, основними представниками якого в Україні є банки. Проте значного негативного впливу не відбулося, адже українські банки увійшли в кризу фінансово стійкими, маючи високий рівень ефективності діяльності. Це дало змогу прийняти виклики цієї кризи, змінити звичний режим роботи, удосконалити окремі напрями співпраці з клієнтами тощо.

У подальших дослідженнях доцільно більш ґрунтовно проаналізувати взаємозв'язки між окремими показниками діяльності банків у період кризи в різних країнах, а також у періоди різних за своїм характером криз.

uploads/article/FSR_2020-H2.pdf?v=4 (дата звернення: 21.06.2021).

- Представництво Фонду Конрада Аденауера в Україні «Вплив COVID-19 та карантинних обмежень на економіку України» / Громадська організація «Центр прикладних досліджень». URL: <https://www.kas.de/documents/270026/8703904/version=1.0&t=1597301028775> (дата звернення: 21.06.2021).
- Житар М.О., Ясентюк А.С. Особливості функціонування банківської системи України в умовах пандемії COVID-19. *Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України*. 2021. № 1. С. 113–125.
- Дзюблюк О.В. Економічний розвиток і банківський сектор в умовах глобальної пандемічної кризи. *Фінанси України*. 2020. № 6. С. 25–55.
- Пасічник І.В., Назаренко Р.Д. Діяльність центрального банку в умовах пандемії. *Бізнес-інформ*. 2020. № 6. С. 245–251.
- Маринчак Л.Р., Масик І.С. Особливості функціонування банківських установ в Україні в період пандемії. *Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Серія: Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості*. 2020. № 1. С. 174–183.
- Завербний А.С., Сокульський Н.Р. Пандемія як каталізатор цифровізації банківської системи в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 2. С. 5–9.
- Щуревич О.І., Калинів О.Ю. Монетарні заходи центральних банків для підтримки економіки в умовах пандемії. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія: Економіка. 2021. № 20. С. 125–132.
- Боднар О.А., Паламарчук В.С., Гаврилов А.О. Аналіз стану ринку банківських послуг України в умовах пандемії. *Modern economics*. 2020. № 23. С. 13–19.
- Acharya V.V., Engle III R.F., Steffen S. Why did bank stocks crash during COVID-19? *NBER working paper series. Working Paper*. 2021. № 28559. URL: <http://www.nber.org/papers/w28559> (дата звернення: 02.09.2021).
- Шемасва Л.Г. Проблеми та перспективи зміцнення стійкості фінансової системи України. URL: <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2020-05/rozgornuta-versiya-dopovidi-shemaevoil.g.pdf> (дата звернення: 02.09.2021).
- Кривов'язюк І.В. Економічні наслідки поширення COVID-19 та проблема банкрутства в Україні. *Сучасні питання економіки і права*. 2020. Вип. 1. С. 146–153.
- Довгань Ж.М. Виклики банків в умовах пандемії COVID-19. *Інноваційна економіка*. 2020. № 7–8. С. 119–124.
- Porretta P., Benassi A. Sustainable vs. not sustainable cooperative banks business model: The case of GBCI and the authority view. *Risk Governance and Control: Financial Markets & Institutions*. 2021. № 11(1). P. 33–48. URL: <https://doi.org/10.22495/rgcv11i1p3> (дата звернення: 02.09.2021).
- Teresiene D, Keliuotyte-Staniulienien E.G., Kanapickiene R. Sustainable Economic Growth Support through Credit Transmission Channel and Financial Stability: In the Context of the COVID-19 Pandemic. *Sustainability*. 2021. № 13. DOI: <https://doi.org/10.3390/su13052692> (дата звернення: 02.09.2021).
- Дані наглядової статистики / Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua> (дата звернення: 10.06.2021).

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

- Звіт про фінансову стабільність, грудень 2020 року / Національний банк України. URL: https://bank.gov.ua/admin_

REFERENCES:

- Zvit pro finansovu stabilnist, hruden 2020 roku [Financial Stability Report, December 2020]. National Bank of Ukraine.

- Available at: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/FSR_2020-H2.pdf?v=4 (accessed: 21 June 2021).
2. Predstavnytstvo Fondu Konrada Adenauera v Ukraini "Vplyv COVID-19 ta karantynnykh obmezhen na ekonomiku Ukrainy" [Representation of the Konrad Adenauer Foundation in Ukraine "Impact of COVID-19 and quarantine restrictions on the economy of Ukraine"]. NGO "Center for Applied Research". Available at: <https://www.kas.de/documents/270026/8703904Version=1.0&t=1597301028775> (accessed 21 June 2021).
 3. Zhytar M.O., Yasentiuk A.S. (2021) Osoblyvosti funktsionuvania bankivskoi systemy Ukrainy v umovakh pandemii COVID-19 [Features of the banking system of Ukraine in a pandemic COVID-19]. *Collection of scientific works of the University of the State Fiscal Service of Ukraine*, no. 1, pp. 113–125.
 4. Dziubliuk O.V. (2020) Ekonomichni rozvytok i bankivskiy sektor v umovakh hlobalnoi pandemichnoi kryzy [Economic development and the banking sector in a global pandemic crisis]. *Finance of Ukraine*, no. 6, pp. 25–55.
 5. Pasichnyk I.V., Nazarenko R.D. (2020) Diialnist tsentralnogo banku v umovakh pandemii [The activities of the central bank in a pandemic]. *Business-inform*, no. 6, pp. 245–251.
 6. Marynchak L.R., Masyk I.S. (2020) Osoblyvosti funktsionuvania bankivskykh ustanov v Ukraini v period pandemii [Features of the functioning of banking institutions in Ukraine during the pandemic]. *Scientific Bulletin of Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas. Series: Economics and Management in the Oil and Gas Industry*, no. 1, pp. 174–183.
 7. Zaverbnyi A.S., Sokulskyi N.R. (2021) Pandemiia yak katalizator tsyfrovizatsii bankivskoi systemy v Ukraini [Pandemic as a catalyst for digitalization of the banking system in Ukraine]. *Investments: practice and experience*, no. 2, pp. 5–9.
 8. Shchurevych O.I., Kalyniv O.Yu. (2021) Monetarni zakhody tsentralnykh bankiv dlia pidtrymky ekonomiky v umovakh pandemii [Monetary measures of central banks to support the economy in a pandemic]. *Scientific notes of the National University "Ostroh Academy". Series: Economics*, no. 20, pp. 125–132.
 9. Bodnar O.A., Palamarchuk V.S., Havrylov A.O. (2020) Analiz stanu rynku bankivskykh posluh Ukrainy v umovakh pandemii [Analysis of the market of banking services in Ukraine in a pandemic]. *Modern economics*, no. 23, pp. 13–19.
 10. Acharya V.V., Engle III R.F., Steffen S. (2021) Why did bank stocks crash during COVID-19? *NBER working paper series. Working Paper*, no. 28559. Available at: <http://www.nber.org/papers/w28559> (accessed 02 September 2021).
 11. Shemaieva L.H. (2020) Problemy ta perspektyvy zmitsnennia stiiikosti finansovoi systemy Ukrainy [Problems and prospects for strengthening the stability of the financial system of Ukraine]. Available at: <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2020-05/rozgornuta-versiya-dopovidi-shemaevoi-l.g.pdf> (accessed 02 September 2021).
 12. Kryvoviazuk I.V. (2020) Ekonomichni naslidky poshyrennia COVID-19 ta problema bankrutstva v Ukraini [Economic consequences of the spread of COVID-19 and the problem of bankruptcy in Ukraine]. *Modern issues of economics and law*, vol. 1, pp. 146–153.
 13. Dovhan Zh.M. (2020) Vykylyky bankiv v umovakh pandemii COVID-19 [Challenges of banks in a pandemic COVID-19]. *Innovative economy*, no. 7–8, pp. 119–124.
 14. Porretta P., Benassi A. (2021) Sustainable vs. not sustainable cooperative banks business model: The case of GBCI and the authority view. *Risk Governance and Control: Financial Markets & Institutions*, no. 11(1), pp. 33–48. Available at: <https://doi.org/10.22495/rgcv11i1p3> (accessed 02 September 2021).
 15. Teresiene D., Keliuotyte-Staniulienien E.G., Kanapickiene R. (2021) Sustainable Economic Growth Support through Credit Transmission Channel and Financial Stability: In the Context of the COVID-19 Pandemic. *Sustainability*, no. 13. Available at: <https://doi.org/10.3390/su13052692> (accessed 02 September 2021).
 16. Supervisory Statistics Data. National Bank of Ukraine, official site. Available at: <https://bank.gov.ua> (accessed 10 June 2021).